

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА  
«Психологія»**

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти  
за спеціальністю 053 Психологія  
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Освітня кваліфікація: бакалавр психології

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ:

Голова вченої ради

/ О. В. Поркуян /

(протокол № 13 від «26» червня 2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01 вересня  
2021 р.

Ректор / О. В. Поркуян /

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ**  
**освітньо-професійної програми**

**РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Перший (бакалаврський) рівень

**ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ**

05 Соціальні та поведінкові науки

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ**

053 Психологія

**ОСВІТНЯ**

**КВАЛІФІКАЦІЯ**

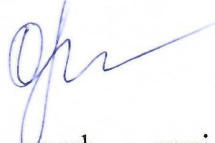
бакалавр психології

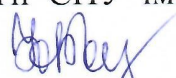
## ПЕРЕДМОВА


РОЗРОБЛЕНО у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля.

ВНЕСЕНО кафедрою Психології та соціології Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

## ПРОЕКТНА ГРУПА:

Лосієвська О. Г. д. психол. н., доц., професорка кафедри психології та соціології СНУ ім. В. Даля (голова проектної групи) 

Бохонкова Ю. О. д. психол. н., проф., завідувачка кафедри психології та соціології СНУ ім. В. Даля (член проектної групи) 

Гарькавець С. О. д. психол. н., проф., професор кафедри психології та соціології СНУ ім. В. Даля (член проектної групи) 

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 565, вводиться в дію з 2019/2020 н. р.

Освітня програма обговорена зі стейкхолдерами (здобувачами вищої освіти, випускниками, роботодавцями).

## 1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 053 Психологія

<b>1 - Загальна інформація</b>	
<b>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</b>	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, кафедра психології та соціології
<b>Ступінь вищої освіти та назва освітньої кваліфікації мовою оригіналу</b>	бакалавр бакалавр психології
<b>Кваліфікація в дипломі</b>	Ступінь вищої освіти – бакалавр Спеціальність – 053 Психологія Освітня програма – «Психологія»
<b>Офіційна назва освітньої програми</b>	«Психологія»
<b>Тип диплому та обсяг освітньої програми</b>	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців
<b>Обмеження щодо форм навчання</b>	Обмеження відсутні
<b>Наявність акредитації</b>	- Акредитаційна комісія Міністерства освіти і науки України; - сертифікат про акредитацію: серія НД №1393265. Термін дії сертифіката – до 1 липня 2024 року.
<b>Цикл/рівень</b>	EQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень перший (бакалаврський) рівень, відповідає шостому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій України.
<b>Передумови</b>	Повна загальна середня освіта, на основі результатів зовнішнього незалежного оцінювання (вступних випробувань). Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством.
<b>Мова(и) викладання</b>	українська
<b>Термін дії освітньої програми</b>	до 1 липня 2024 року
<b>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</b>	<a href="https://snu.edu.ua/?page_id=6685">https://snu.edu.ua/?page_id=6685</a>
<b>Опис предметної області</b>	<b>Об'єкт вивчення:</b> психічні явища, їх виникнення, функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, вчинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності. <b>Цілі навчання:</b> формування наукових уявлень про природу психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності. <b>Теоретичний зміст предметної області:</b> система психологічних знань, базових категорій і понять, закономірностей, механізмів, методологічних підходів, пояснювальних принципів, науково-прикладних завдань. <b>Методи, методики та технології:</b> методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги.

	<b>Інструменти та обладнання:</b> психологічні прилади, комп'ютерна техніка, сучасні інформаційні та комунікаційні технології.
<b>3 Характеристика освітньої програми</b>	
<b>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</b>	Галузь знань - 05 Соціальні та поведінкові науки; спеціальність 053 Психологія.
<b>Орієнтація освітньої програми</b>	Освітньо-професійна
<b>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</b>	Спеціальна. Формування та розвиток професійної компетентності для здійснення викладацької, дослідницької та практичної діяльності у галузі психології щодо проблем психічного розвитку особистості, психологічних процесів закономірностей, чинників, механізмів та аналізу соціально-психологічних процесів, механізмів, проблем міжособистісних та міжетнічних взаємин, масових явищ та їх впливу на індивіда.
<b>Особливості програми</b>	Програма розвиває перспективи отримання поглиблених знань з особливостей теоретичного та практичного забезпечення консультативної, корекційної та психотерапевтичної діяльності. Передбачає залучення до викладання дисциплін та проведення лекцій кандидатів та докторів наук зі значним досвідом науково-практичної та дослідної роботи, визнаних фахівців у сфері надання психологічної допомоги. Підготовка бакалаврів психології з новим перспективним способом мислення, здатних не лише застосовувати засвоєні знання, але й генерувати нові на базі сучасних досягнень психологічної науки і практики, а також здатних займатися науково-дослідницькою діяльністю, вирішуючи складні проблеми в різних галузях психологічної науки. Дозволено скорочений термін навчання. Прийом на навчання на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством.
<b>4 Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</b>	
<b>Придатність до працевлаштування</b>	Бакалавр зі спеціальності 053 Психологія може займати наступні посади: психолог-консультант та працівник-виконавець середнього рангу в державних структурах і установах (держадміністрація, відділи відповідних міністерств, комерційних органів), центрах практичної психології і соціальної роботи; викладач психології і прикладних психологічних дисциплін у школах та вузах різних рівнів акредитації; психолог в системі освіти, охорони здоров'я, соціальному секторі, державному секторі, секторі культури та інформаційних технологій, психолог на промислових підприємствах, у Збройних силах України та інших силових структурах; менеджер по роботі з персоналом; психолог у приватних структурах, профконсультант, консультант із суспільно-політичних питань, консультант медико-психолого-педагогічної комісії, тощо.
<b>Подальше навчання та академічні права випускників</b>	Для випускників є можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти; набувати додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

<b>5 Викладання та оцінювання</b>	
<b>Викладання та навчання</b>	Студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання: лекції, практичні та семінарські заняття, консультації із викладачами (очні, дистанційні – форуми, чати), вебінари, on-line тренінги, електронні навчальні курси, участь у науково-практичних конференціях, самостійна робота студентів з використанням підручників, конспектів, науково-методичної літератури і науково-дослідницька робота з написанням наукових статей, тез конференцій, підготовка кваліфікаційних робіт бакалавра, навчання через практику, супервізія.
<b>Оцінювання</b>	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, за шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) та національною шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», 2-рівневою національною шкалою «зараховано / не зараховано».</p> <p>Письмові та поєднані з усною компонентою екзамени/заліки, практичні звіти та звіти про практику, поточний (усний і письмовий) контроль – конспекти самостійної підготовки до занять, презентації, усні виступи, тестові завдання, контрольні роботи, індивідуальні дослідницькі завдання, порт-фоліо, соціальні інноваційні проекти, магістерські кваліфікаційні роботи.</p> <p>Випускна атестація здійснюється шляхом оцінюванням ступеню сформованості компетентностей. Форма атестації – письмовий атестаційний екзамен за фахом (тести і ситуаційні завдання або комплексні тестові кваліфікаційні завдання), захист випускної кваліфікаційної роботи бакалавра. Система тестових завдань сформована шляхом оцінювання кожного завдання і їх сукупності та охоплює всі змістовні модулі з комплексу дисциплін навчального плану підготовки бакалавра зі спеціальності 053 Психологія.</p>
<b>6 Програмні компетентності</b>	
<b>Інтегральні компетентності</b>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
<b>Загальні компетентності (ЗК)</b>	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК9 Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній</p>

	системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
<b>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)</b>	<p>ФК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.</p> <p>ФК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>ФК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>ФК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p>ФК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>ФК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>ФК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>ФК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).</p> <p>ФК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.</p> <p>ФК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>ФК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку</p>
<b>7 Програмні результати навчання</b>	
	<p>ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.</p> <p>ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <p>ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.</p> <p>ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги</p> <p>ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.</p> <p>ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.</p> <p>ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.</p> <p>ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.</p> <p>ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника</p> <p>ПР11. Складати та</p>

	<p>реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій ПР12. Складати та реалізувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.</p> <p>ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.</p>
<b>8. Ресурсне забезпечення реалізації програми</b>	
<b>Кадрове забезпечення</b>	<p>Випускова кафедра - кафедра психології та соціології. В цілому фахову підготовку здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 053 Психологія здійснюють кафедри: психології та соціології, кафедра практичної психології та соціальної роботи, на яких працюють – 9 докторів психологічних наук, 5 кандидатів психологічних наук.</p> <p>Всі розробники програми є штатним співробітниками Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Гарант освітньої програми: О. Г. Лосієвська, д. психол. н., доц., професорка кафедри психології та соціології Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля.</p> <p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти в галузі психології, які мають певний стаж практичної, наукової та педагогічної діяльності.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять курси підвищення кваліфікації або стажування, в т.ч. міжнародні.</p> <p>Викладацький склад, який викладає навчальні дисципліни, має відповідну кваліфікацію, фах за дипломом про вищу освіту та наукову спеціальність за дипломом про отримання наукового ступеня, які відповідають напряму та спеціальності підготовки бакалаврів зі спеціальності 053 Психологія.</p>
<b>Матеріально-технічне забезпечення</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- навчальні корпуси;</li> <li>- гуртожитки;</li> <li>- тематичні кабінети;</li> <li>- університетські центри;</li> <li>- спеціалізовані лабораторії;</li> <li>- комп'ютерні класи;</li> <li>- пункти харчування;</li> <li>- точки бездротового доступу до мережі Інтернет;</li> </ul>



	<ul style="list-style-type: none"> <li>- мультимедійне обладнання;</li> <li>- спортивний зал, спортивні майданчики.</li> </ul> <p>У навчальному процесі задіяні приміщення для проведення лекційних та практичних занять, аудиторії, які оснащені мультимедійними проекторами, аудіо-відеотехнікою, необхідним устаткуванням для проведення практичних занять зі здобувачами вищої освіти, чим забезпечується виконання навчальних програм на 100 % від потреби.</p> <p>За функціональним призначенням приміщення повністю відповідають видам занять, надають можливість проведення потокових лекційних занять, групових практичних (семінарських) занять.</p>
<b>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- офіційний сайт Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля: <a href="https://snu.edu.ua">https://snu.edu.ua</a> ;</li> <li>- точки бездротового доступу до мережі Інтернет;</li> <li>- пакет MS Office 365;</li> <li>- необмежений доступ до мережі Інтернет;</li> <li>- наукова бібліотека, читальні зали;</li> <li>- віртуальне навчальне середовище e-Campus;</li> <li>- корпоративна пошта;</li> <li>- навчальні і робочі навчальні плани підготовки;</li> <li>- графіки навчального процесу;</li> <li>- навчально-методичні комплекси дисциплін (НМКД);</li> <li>- програми та робочі навчальні програми дисциплін;</li> <li>- силабуси дисциплін;</li> <li>- дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів з дисциплін;</li> <li>- програми практик;</li> <li>- методичні вказівки щодо виконання курсових робіт, кваліфікаційної роботи, підготовки до атестаційного екзамену;</li> <li>- критерії оцінювання рівня підготовки;</li> <li>- пакети комплексних контрольних робіт.</li> </ul> <p>Університет має потужну поліграфічну базу для видавництва підручників та навчально-методичної літератури.</p>
<b>9 Академічна мобільність</b>	
<b>Національна кредитна мобільність</b>	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у вітчизняних та зарубіжних ЗВО-партнерах.
<b>Міжнародна кредитна мобільність</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- угода щодо співробітництва, стажування та навчання між Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля та університетом м. Жиліна (Словаччина) (в галузі освіти та науки);</li> <li>- договір про співпрацю між Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля та університетом Балікесір (Туреччина) (в галузі освіти та науки);</li> <li>- угода щодо співробітництва між Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля та університетом «Професора Доктора Асена Златарова» (Болгарія) (в галузі освіти та науки);</li> <li>- угода щодо співробітництва між Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля та Європейським гуманітарним університетом (Литва) (в галузі освіти і науки (Угода про консорціум між організаціями-партнерами проект EURCOOP));</li> <li>- договір про співпрацю між Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля та Університетом Крайова (Румунія) (в галузі освіти та науки);</li> <li>- договір про співпрацю між Східноукраїнським національним</li> </ul>

	університетом імені Володимира Даля та Державною вищою школою ім. Папи Римського Іоанна Павла II (Польща) (в галузі освіти та науки).
<b>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</b>	<p>Навчання іноземців здійснюється за денною (очною) та заочною формами навчання на підставі документів про попередню освіту, які були отримані не раніше, ніж за 10 років до дати звернення із заявою щодо вступу до українських навчальних закладів (крім заяв щодо вступу до аспірантури, докторантури, післядипломної освіти).</p> <p>Іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, мають право на здобуття вищої освіти, крім права на здобуття вищої освіти за рахунок коштів Державного бюджету України, місцевих бюджетів, якщо інше не встановлено міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.</p> <p>Іноземці, які здобули повну загальну середню освіту у закордонних школах з вивченням української мови, та закордонні українці приймаються до СНУ ім. В. Даля за вступними екзаменами, передбаченими правилами прийому до СНУ ім. В. Даля, у межах установлених квот за рекомендаціями національних культурних українських товариств та дипломатичних установ України за кордоном.</p> <p>Іноземці, щодо яких приймальною комісією СНУ ім. В. Даля встановлено необхідність мовної підготовки, до основного навчання, проходять таку підготовку на підготовчому відділенні СНУ ім. В. Даля.</p>

## 2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

### 2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компонента освітньої програми (навчальна дисципліна, курсовий проект (робота), практика, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
<b>1. ОBOB'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ (ОК)</b>			
ОК-1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4,0	іспит, залік
ОК-2	Історія України і української культури	4,0	іспит, залік
ОК-3	Іноземна мова	16,0	залік
ОК-4	Філософія	3,0	залік
ОК-5	Безпека життєдіяльності, основи охорони праці, цивільний захист	1,5	залік
ОК-6	Інформаційні технології	3,0	залік
ОК-7	Управління проектами	3,0	залік
ОК-8	Психологія ділового спілкування	3,0	залік
ОК-9	Методика викладання психології	6,0	іспит
ОК-10	Когнітивна психологія	3,75	іспит
ОК-11	Зоопсихологія та порівняльна психологія	5,0	іспит
ОК-12	Психофізіологія	6,0	іспит
ОК-13	Загальна психологія	12,0	іспит
ОК-14	Вступ до фаху	5,5	залік
ОК-15	Експериментальна психологія	5,0	іспит
ОК-16	Соціальна психологія	5,0	іспит
ОК-17	Історія психології	4,0	іспит
ОК-18	Математична статистика та математичні методи в психології	4,0	іспит
ОК-19	Ергономіка та психологія праці	5,0	іспит
ОК-20	Гендерна психологія	6,0	іспит
ОК-21	Психодіагностика	4,0	іспит
ОК-22	Психологія індивідуальних відмінностей	4,0	іспит
ОК-23	Психологічні основи проведення соціально-психологічного тренінгу	4,0	іспит
ОК-24	Клінічна психологія та патопсихологія	6,5	іспит
ОК-25	Психологія конфлікту	6,5	іспит
ОК-26	Основи психологічного консультування, психокорекції та психотерапії	13,0	іспит
ОК-27	Вікова психологія	4,5	іспит
ОК-28	Медіація та переговори за інтересами	4,25	іспит
ОК-29	Юридична психологія	5	іспит
ОК-30	Фізичне виховання	4,0	залік
	Заняття у секціях		
	<b>Разом</b>	<b>160,5</b>	
<b>2. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ (ВБ)</b>			
ВБ-1	Вибіркова дисципліна 1	5,0	залік

ВБ-2	Вибіркова дисципліна 2	5,0	залік
ВБ-3	Вибіркова дисципліна 3	5,0	залік
ВБ-4	Вибіркова дисципліна 4	5,0	залік
ВБ-5	Вибіркова дисципліна 5	5,0	залік
ВБ-6	Вибіркова дисципліна 6	5,0	залік
ВБ-7	Вибіркова дисципліна 7	5,0	залік
ВБ-8	Вибіркова дисципліна 8	5,0	залік
ВБ-9	Вибіркова дисципліна 9	5,0	залік
ВБ-10	Вибіркова дисципліна 10	5,0	залік
ВБ-11	Вибіркова дисципліна 11	5,0	залік
ВБ-12	Вибіркова дисципліна 12	5,0	залік
	<b>Разом</b>	<b>60</b>	
<b>3. КУРСОВІ ПРОЕКТИ (РОБОТИ)</b>			
ОК-31	Клінічна психологія та патопсихологія	1,0	курсова робота
ОК-32	Вікова психологія	1,0	курсова робота
ОК-33	Психодіагностика	1,0	курсова робота
	<b>Разом</b>	<b>3,0</b>	
<b>4. ПРАКТИКА</b>			
ОК-34	Виробнича практика	3,0	залік
ОК-35	Виробнича (педагогічна) практика*	3,0	залік
ОК-36	Виробнича (кваліфікаційна) практика	3,0	залік
	<b>Разом</b>	<b>9,0</b>	
<b>5. КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА</b>			
ОК -37	Кваліфікаційна робота	7,5	іспит
	<b>Разом</b>	<b>7,5</b>	
<b>6. АТЕСТАЦІЯ</b>			
ОК-38	Атестаційний екзамен		іспит
ОК-39	Захист кваліфікаційної роботи		іспит
	<b>Разом за компонентами ОПП</b>	<b>240,0</b>	

## 2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

В структурно-логічній схемі освітньої програми представлені дисципліни:

- обов'язкові освітні компоненти (ОК);
- вибіркові освітні компоненти (ВБ);
- курсові проекти (роботи);
- практика;
- кваліфікаційна робота;
- атестація.

Вибір індивідуальної освітньої траєкторії здобувачем вищої освіти навчального закладу здійснюється у відповідності до «Положення про порядок та умови формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти СНУ ім. В. Даля».

## 1. ОБОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ (ОК)

Історія України і української культури	Історія України і української культури	Українська мова (за професійним спрямуванням)	Українська мова (за професійним спрямуванням)	Українська мова (за професійним спрямуванням)			
Безпека життєдіяльності, основи охорони праці, цивільний захист	Іноземна мова	Іноземна мова	Іноземна мова	Іноземна мова	Іноземна мова	Іноземна мова	Іноземна мова
Інформаційні технології	Філософія	Ергономіка та психологія праці	Управління проектами	Психологія ділового спілкування		Методика викладання психології	Когнітивна психологія
Зоопсихологія та порівняльна психологія	Експериментальна психологія	Гендерна психологія	Психодіагностика	Клінічна психологія та патопсихологія	Основи психологічного консультування, психокорекції та психотерапії	Основи психологічного консультування, психокорекції та психотерапії	Основи психологічного консультування, психокорекції та психотерапії
Психофізіологія	Соціальна психологія		Психологія індивідуальних відмінностей	Психологія конфлікту	Вікова психологія		
Загальна психологія	Загальна психологія	Загальна психологія	Психологічні основи проведення соціально-психологічного тренінгу		Медіація та переговори за інтересами	Юридична психологія	
Вступ до фаху	Історія психології						
	Математична статистика та математичні методи в психології						

	Фізичне виховання	Фізичне виховання	Фізичне виховання	Фізичне виховання	Фізичне виховання		
<b>Вибіркові освітні компоненти</b>							
		Вибіркова дисципліна 1	Вибіркова дисципліна 3	Вибіркова дисципліна 5	Вибіркова дисципліна 7	Вибіркова дисципліна 9	Вибіркова дисципліна 11
		Вибіркова дисципліна 2	Вибіркова дисципліна 4	Вибіркова дисципліна 6	Вибіркова дисципліна 8	Вибіркова дисципліна 10	Вибіркова дисципліна 12
<b>Курсові проекти (роботи)</b>							
			Психодіагностика	Клінічна психологія та патопсихологія	Вікова психологія		
<b>Практика</b>							
					Виробнича практика	Виробнича (педагогічна) практика*	Виробнича (кваліфікаційна) практика
<b>КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА</b>							
							Кваліфікаційна робота
<b>Атестація</b>							
							Атестаційний екзамен
							Захист кваліфікаційної роботи

### 3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену. Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі чи практичної проблеми у сфері психології, що передбачає застосування основних психологічних теорій та методів, та характеризується комплексністю і невизначеністю умов. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти. Атестаційний екзамен спрямовано на перевірку досягнень результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та цією освітньою програмою.

### 4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Наявність системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є однією з необхідних умов ефективного функціонування закладу вищої освіти. Забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є багатоплановим і включає наявність необхідних ресурсів (кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, наукових, навчально-методичних тощо); організацію навчального процесу, яка найбільш адекватно відповідає сучасним тенденціям розвитку національної та світової економіки та освіти; контроль освітньої діяльності університету та якості підготовки фахівців на всіх етапах навчання та на всіх рівнях: рівні університету, державному та міжнародному (європейському) рівнях.

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти вищого навчального закладу передбачає здійснення наступних процедур та заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- інших процедур і заходів.

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля», що оприлюднено на офіційному сайті університету (URL: <https://snu.edu.ua/university/sfera-poshyrennya-suya-v-snu-im-v-dalya/informatsijna-kartka-dokumenta-4/>).

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством.

## 5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Таблиця 5

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ФК10	ФК11	
ОК-1											•												
ОК-2										•	•												
ОК-3			•																				
ОК-4				•		•																	
ОК-5					•	•																	
ОК-6			•																				
ОК-7	•						•		•														
ОК-8		•			•	•		•															
ОК-9												•		•	•							•	•
ОК-10												•	•		•						•		
ОК-11												•		•									
ОК-12												•		•									
ОК-13												•	•		•								•
ОК-14												•	•	•						•			•
ОК-15												•				•	•	•					
ОК-16												•	•	•		•	•		•				
ОК-17												•	•	•									
ОК-18												•		•		•			•				
ОК-19												•		•						•			
ОК-20												•	•	•	•								•
ОК-21												•		•		•	•	•					
ОК-22												•		•				•					
ОК-23												•		•		•	•	•	•	•	•	•	•
ОК-24												•		•		•	•	•					
ОК-25												•		•								•	
ОК-26												•		•	•			•		•	•	•	•
ОК-27												•						•					
ОК-28												•		•								•	
ОК-29												•		•					•				•
ОК-30											•												
ОК-31												•	•	•	•	•	•	•				•	•
ОК-32												•	•	•	•	•	•	•				•	•
ОК-33												•	•	•	•	•	•	•				•	•
ОК-34												•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ОК-35												•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ОК-36												•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ОК-37												•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ОК-38												•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ОК-39												•						•					



**6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми**

Таблиця 6

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми**

Матриця забезпечення програмних результатів	Інтеграл. компетент- ність	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ФК1	ФК 2	ФК3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11
		Загальні компетентності											Спеціальні (фахові, предметні) компетентності										
ПР 1	●		●			●	●	●					●	●	●	●	●		●		●		
ПР 2	●	●	●	●	●		●	●					●	●	●	●			●				
ПР 3	●		●	●	●	●							●										
ПР 4	●		●	●		●	●	●					●	●	●	●		●	●				
ПР 5	●		●	●		●	●	●				●	●			●	●				●		●
ПР 6	●		●	●		●	●	●				●				●	●	●	●		●		●
ПР 7	●	●	●		●	●	●	●	●	●						●	●		●			●	
ПР 8	●	●	●			●	●	●	●		●	●				●			●	●	●	●	●
ПР 9	●	●			●	●	●	●				●			●	●			●	●	●	●	●
ПР 10	●	●				●	●			●	●	●	●						●		●	●	●
ПР 11	●	●	●		●	●	●	●	●	●						●			●	●	●		●
ПР 12	●	●	●	●	●	●	●	●	●							●	●		●	●	●	●	●
ПР 13	●	●			●	●			●	●	●	●									●	●	●
ПР 14	●	●			●			●			●												●
ПР 15	●		●		●	●			●												●	●	●
ПР 16	●	●	●						●	●	●	●									●		●
ПР 17	●	●	●			●					●	●									●	●	●
ПР 18	●	●	●				●	●			●	●								●	●	●	●

## 7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами освітньо-професійної програми

Таблиця 7.1

### Матриця забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами ОПП

	Назва освітнього компоненту	ОК-1	ОК-2	ОК-3	ОК-4	ОК-5	ОК-6	ОК-7	ОК-8
<b>РН-1</b>	ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.				•	•		•	•
<b>РН-2</b>	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.			•	•	•	•	•	•
<b>РН-3</b>	ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.			•	•	•	•		•
<b>РН-4</b>	ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.			•	•	•	•	•	•
<b>РН-5</b>	ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги	•	•	•	•	•	•	•	•
<b>РН-6</b>	ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.	•	•	•	•	•	•	•	•
<b>РН-7</b>	ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.				•	•		•	•
<b>РН-8</b>	ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.	•	•		•	•		•	•
<b>РН-9</b>	ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.	•	•		•	•		•	•

<b>PH-10</b>	ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	•	•		•	•		•	•
<b>PH-11</b>	ПР11. Скласти та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.				•	•		•	•
<b>PH-12</b>	ПР12. Скласти та реалізувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.			•	•	•	•	•	•
<b>PH-13</b>	ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	•	•		•	•		•	•
<b>PH-14</b>	ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.		•		•			•	
<b>PH-15</b>	ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.				•	•			•
<b>PH-16</b>	ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	•	•					•	•
<b>PH-17</b>	ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	•	•			•		•	•
<b>PH-18</b>	ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.	•	•		•	•		•	•







Таблиця 7.3

## Матриця забезпечення програмних результатів навчання обов'язковими компонентами ОПШ

	Назва освітнього компоненту	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39
<b>РН-1</b>	ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	•	•	•				•	•	
<b>РН-2</b>	ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	•	•	•				•	•	
<b>РН-3</b>	ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	•	•	•				•	•	
<b>РН-4</b>	ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	•	•	•				•	•	•
<b>РН-5</b>	ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги	•	•	•	•	•	•	•		
<b>РН-6</b>	ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.	•	•	•	•	•	•	•		
<b>РН-7</b>	ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.	•	•	•	•	•	•	•		•
<b>РН-8</b>	ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.	•	•	•	•	•	•	•		•
<b>РН-9</b>	ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.				•	•	•	•	•	

<b>PH-10</b>	ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.				•	•	•	•	•	•
<b>PH-11</b>	ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.				•	•	•	•		
<b>PH-12</b>	ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.				•	•	•	•		
<b>PH-13</b>	ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.				•	•	•			•
<b>PH-14</b>	ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.									
<b>PH-15</b>	ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.				•	•	•			
<b>PH-16</b>	ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.				•	•	•	•	•	
<b>PH-17</b>	ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.				•	•	•	•	•	•
<b>PH-18</b>	ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.				•	•	•			



## 8. Нормативні посилання

Освітня програма розроблена на основі таких нормативних документів:

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>].
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>].
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2015 №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>].
4. Наказ МОН України від 06. 11. 2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266.
5. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ “ЦС”, 2015. – 32 с. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG). – К.: CS Ltd., 2015. – 32 p. [Режим доступу: <https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines-for-qa-in-the-eha-2015.pdf> ].
6. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com/>].
7. Наказ МОН України від 15 жовтня 2020 № 1274 «Про затвердження Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році». [Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/vstup-2021/Nakaz%201274.pdf> ].
8. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: проект [Електронний ресурс] / М-во освіти і науки України. - К. - Режим доступу: (<http://mon.gov.ua/citizens/zv'yazki-z-gromadskisty/gromadske-obgovorennya-2016.html>).
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>].
10. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848 – VIII.
11. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) та загальними компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>





